

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin toimintaohje Covid-19 vainajan käsittelystä

Koronavirus tarttuu vainajasta kosketustartunnan kautta ja obduktiossa aerosolia muodostavien toimenpiteiden yhteydessä. Koronavirus ei ole ilmaitse tarttuva.

THL on antanut vainajien käsittelyohjeet varmistetussa tai epäillyssä COVID-19-infektiossa:

<https://thl.fi/fi/web/infektioaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19/vainajien-kasittelyohjeet-varmistetussa-tai-epailyssa-covid-19-infektiossa>

Koronavirusinfektioon kuollut vainaja laitetaan siinä yksikössä, jossa hän on kuollut ellei muuhun ole erityisen painavaa syytä.

Koronavirusinfektioon kuollutta käsittelevän suojaimet:

- kirurginen suunenäsuoja
- nestettä läpäisemätön suojatakki tai pitkähihainen suojaesiliina
- tehdaspuhtaat suojakäsineet
- suojalasit tai visiiri

Covid-19 -koronainfektioon kuollut kääritään suljettavaan ruumispussiin (TYKS tilausno 459335), jonka pinta pyyhitään sulkemisen jälkeen pesevällä desinfiointiaineella (esim. kloori 200-500 ppm), jonka jälkeen pussia voi käsitellä ilman suojaimia. Pussiin kiinnitetään potilaan henkilötiedot ja tieto tartuntavaarasta.

Vainaja voidaan näyttää omaisille normaalisti, mutta heidän tulee pukeutua kertakäyttöiseen suojatakkiin ja suojakäsineisiin sekä käyttää kirurgista suunenäsuojusta. Tilassa tulee olla käytettävissä käsien pesumahdollisuus ja käsien desinfiointiaine ja paperipyyhkeitä käsien kuivaamiseen. Omaisat ohjeistetaan pesemään kädet tai käyttämään käsien desinfiointiainetta vainajan näytön jälkeen ja ennen kasvojen koskettamista. Huom! TYKS:n patologian yksikön tiloissa vainajia ei voida näyttää omaisille tiloihin liittyvien ongelmien vuoksi. Vainajan kuljetetaan normaaliin tapaan. Kuljetuksessa ei tarvitse käyttää suojaimia. Koronavirusinfektio ei vaikuta hautaamistapaan (krematorio tai maahan hautaaminen arkussa) mutta arkkuhautaukseen vainaja voidaan luovuttaa ilman ruumispussia vainajalakanaan käärittynä. **Polttohautaus vainaja ruumispuusissa on kuitenkin suositeltava.**

Koronavirusinfektio ei ole kontraindikaatio obduktiolle, mutta obduktio tehdään vain erityisen tarkan harkinnan mukaan. **Obduktiota tekevän ja avustavan henkilökunnan suojauminen:**

- FFP3- hengityksensuojain
- nesteitä läpäisemätön suojatakki
- hiussuoja
- monikäyttöiset (TYKS nro: 661562) tai kertakäyttöiset suojalasit (kehys monikäyttöinen: 345420 ja sopiva kertakäyttövisiiri: 345433) tai kokokasvisiiri (TYKS nro: 337340).
- muilta osin noudatetaan patologian yksikön tartuntavaarallisen ruumiinavauksen ohjeistusta

Suojaimia riisuttaessa on oltava erityisen huolellinen ja varottava etteivät kontaminoituneet suojaimet koske ympäristöön tai omaan vaatteisiin. Suojaimet ovat kertakäyttöisiä, paitsi monikäyttöiset suojalasit, jotka laitetaan heti käytön jälkeen desinfiointivaan huuhtelulaitteeseen (Deko).

Ks. VSSHP:n ohje [Covid-19 koronavirusinfektion diagnostiikka ja hoito VSSHP:ssa \(www.hoito-ohjeet.fi\)](https://www.hoito-ohjeet.fi) – Ammattilaiset – hakusana koronavirus) sekä Covid-19 suojaumisvideot: <https://hoito-ohjeet.fi/fi/hoito-ja-tutkimukset-haku?Termi=6f55965a-232f-4ad7-a49c-61ecbb089586&Sairaanhoitopiiri=VSSHP>

Esa Rintala
ylilääkäri
Sairaalahygienia- ja infektion torjuntayksikkö, Tyks

Heikki Aho
osastonylilääkäri
Laboratoriotuotintoimialue, patologia, Tyks